

Toelichting

Advies Federaal Overlegplatform voor de pleziervaart

Aanpassingen wetgeving inzake vaarbewijzen voor de pleziervaarder

Op het overleg van 7 mei 2015 beslist het Federaal Overlegplatform Pleziervaart (FOP) om een werkgroep op te richten om een voorstel uit te werken om de bestaande wetgeving inzake 'vaarbewijzen voor de recreatieve pleziervaarder' te moderniseren en knelpunten weg te werken. Het FOP keurt op 20 december 2016 het voorstel en bijbehorende documenten goed.

Samengevat bevat het voorstel de volgende elementen:

- In toepassing van de **beleidsnota** wordt er gestreefd naar administratieve vereenvoudiging, responsabilisering van de pleziervaarder, verbetering van de veiligheid en budgettaire neutraliteit.
- Het behalen van elk vaarbewijs voor de pleziervaart, afhankelijk van het vaargebied, gebeurt door de verwerving van het certificaat voor **de theoretische** kennis en is gekoppeld aan eisen inzake **praktische** vaardigheden zoals een verplichte scholing, een examen of een opsomming van ervaring aan de hand van een logboek.
- De kandidaten zullen de proeven en testen kunnen afleggen op hun eigen tempo via een eenvoudig toegankelijk **modulair systeem**. Dit betekent dat de noodzakelijke kennis en kunde voor het behalen van opeenvolgende vaarbewijzen cumulatief is en dus door het slagen in aanvullende aparte modules kan worden aangetoond. De afgifte van een **ICC** (International Certificate of Competence) gebeurt automatisch en samen met de afgifte van het overeenkomstig vaarbewijs pleziervaart
- Het volledige leerprogramma voor de verschillende modules wordt gemoderniseerd en er wordt een zekere **flexibiliteit** ingebouwd in het voorgestelde systeem zodat ook rekening kan worden gehouden met mogelijke nieuwe vormen van waterrecreatie in de toekomst. Om **pleziervaarders aan te moedigen** om spontaan de kennis te verwerven en de nodige testen af te leggen wordt de moeilijkheidsgraad voor de laagste vaarbewijzen beperkt tot de basisvaardigheden om zichzelf en andere pleziervaarders niet in gevaar te brengen in het betreffende vaargebied.
- Het FOP pleit voor een **status quo inzake wettelijke verplichtingen** voor het verplicht bezit van een vaarbewijs. Mocht dit in de toekomst veranderen, zijn uitgebreide overgangsmatregelen noodzakelijk. Gelet op de gebruiken in de ons omringende landen en de beschikbare ongevalstatistieken is het FOP namelijk van oordeel dat de pleziervaarder op zee niet moet beschikken over een verplicht vaarbewijs. Een eventuele verplichting voor het bezit van een vaarbewijs op zee kan worden ingevoerd op het moment hiertoe een internationaal akkoord kan

worden bereikt en mits hiertoe de nodige overgangsmaatregelen worden voorzien. Het FOP vestigt er de aandacht op dat campagnes voor het sensibiliseren van de watersporter voor het 'veilig varen' door watersportorganisaties en overheidsadministraties een grote meerwaarde betekenen.

- Het voorstel bouwt verder op basis van de **4 bestaande vaarbewijzen** voor de pleziervaart (beperkt en algemeen stuurbrevet, yachtman, yachtnavigator) door deze van toepassing te maken op 4 aaneensluitende vaargebieden. Een algemeen stuurbrevet geeft bijvoorbeeld toegang tot alle bevaarbare waterwegen van het Rijk (binnenwateren) en het gedeelte van de Belgische territoriale zee tot 6 zeemijl uit de Belgische kust. Voor het varen met zeilvaartuigen worden bijkomende modules uitgewerkt.
- Een **examenjury**, aangeduid door de minister, moet erop toezien dat het voorgestelde systeem efficiënt kan worden toegepast en gelijkwaardigheden indien nodig kunnen worden toegekend. Deze jury ontwerpt en beheert de vragen voor de verschillende examenonderdelen en ziet erop toe dat er een duidelijk en transparant onderscheid wordt gemaakt in parate kennis (must know) en verstandelijke kennis (must find) om veilig te kunnen varen. Op het moment dat de examenjury van oordeel is dat er genoeg vragen zijn om de volledige vereiste kennis af te dekken, worden deze openbaar gemaakt en wordt aan de kandidaten de mogelijkheid geboden om proefexamens af te leggen.
- De **erkende (representatieve) organisatie** heeft als taak het volledig dossier van een kandidaat bij te houden en alle relevante stukken van één kandidaat voor het bekomen van een vaarbewijs samen te brengen en na controle een vaarbewijs voor de kandidaat aan de overheid aanvragen. De organisatie wordt erkend door de overheid op basis van een aantal minimum voorwaarden en een audit. De erkende organisatie stuurt jaarlijks een rapport over zijn werking aan de overheid die op basis van dit rapport beslist of een nieuwe audit noodzakelijk is om de erkenning te verlengen.
- Een **erkende vaarschool** attesteert de praktische kennis van een kandidaat. Om als vaarschool te worden erkend door de overheid dient deze school aan een aantal minimum voorwaarden te voldoen die op basis van een audit worden gecontroleerd. De erkende vaarschool stuurt jaarlijks een rapport over zijn werking aan de overheid die op basis van dit rapport beslist of een nieuwe audit noodzakelijk is om de erkenning te verlengen.
- Voor het gebruik van **pleziervaartuigen voor commerciële doeleinden**, tzt voor het vervoeren van maximum 12 passagiers met een pleziervaartuig tegen betaling, is het FOP van oordeel dat de bestaande verplichting voor het bezit van een **STCW-certificaat** voor de schipper onredelijk is in een aantal gevallen. Een aparte werkgroep heeft dit knelpunt besproken en mogelijke oplossingen voorgesteld. Het FOP heeft het voorstel om het begrip passagier aan boord van pleziervaartuigen nauwkeurig te definiëren, goedgekeurd. Daarenboven stelt het FOP voor om de STCW-verplichting in Belgische zeevaten voor vaartuigen kleiner dan 55 voet te vervangen door de verplichting dat de schipper minstens moet beschikken over een vaarbewijs yachtman en zijn medische geschiktheid moet kunnen aantonen.